

**Folgefonna
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Folgefonna nasjonalparkstyre
Njøsavegen 2
6863 Leikanger

Besøksadresse
Folgefonnsenteret
Skålafjæro 17
5470 Rosendal

Kontakt
Sentralbord +47 57 64 30 00
Direkte: +47 5557 2135
fmvlpost@fylkesmannen.no
www.nasjonalparkstyre.no/Folgefonna/

Øystein Naterstad

Sakshandsamar Astrid Bakke Haavik

Vår ref. 2021/9198-0
PRIMÆRKLASSERING

Dykkar ref.

Dato 18.06.2021

Løyve til droneyfying til tilsyn og sanking av sau i Guddal Hildal og Barnamyra

Sender vedlagt delegert vedtak frå Folgefonna nasjonalparkstyre.

Delegert vedtak

I medhald av delegeringsreglement vedteke i Folgefonna nasjonalparkstyre 29.05.2017, vert det gjort følgjande vedtak:

Med heimel i *Forskrift om vern av Folgefonna nasjonalpark* og naturmangfaldlova § 48 gjev Folgefonna nasjonalparkstyre Øystein Naterstad løyve til bruk av drone til å søke etter sau i Folgefonna nasjonalpark. For løyvet gjeld følgjande vilkår:

- Løyvet gjeld frå 01.07.2021 – 30.11.2021.
- Løyvet gjeld for inn til 7 turar til tilsyn av sau
- Løyvet gjeld for inn til ein times flytid på kvar tur.
- Dronepilot må gjere seg kjent med vernereglane
- Filminga skal om mogleg skje utanom helg og heilagdag.
- Ved publisering av filmmateriale må det komme klart fram at søker har fått løyve til å filme frå Folgefonna nasjonalparkstyre.
- Om rovfugl eller ramn vert observert ved fying skal ein straks sette drona på bakken
- Før fying skal Statens naturoppsyn ved Olaf Bratland varslast, anten på e-post olaf.bratland@miljodir.no eller på tlf: 970 23 013
- Rapport over utført fying sender de til folgefonna@statsforvalteren.no med referanse 2021/9198 innan 31.12. 2021.

Informasjon om klagerett

Vedtaket kan klagast inn for Miljødirektoratet av partar i saka eller andre som har rettsleg klageinteresse med ein frist på 3 veker jf. forvaltningslova §§ 28-29. Klagen skal rettast til Miljødirektoratet, men sendast via verneområdestyret v/sekretariatet, som kan gje nærare opplysningar om klagerett og rett til og sjå saksdokument.

Nasjonalpark	Folgefonna Nasjonalpark
Landskapsvernområde	Hattebergsdalen Ænesdalen Bondhusdalen Buer
Naturreservat	Langebudalen

Med helsing

Astrid Bakke Haavik
nasjonalparkforvaltar

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Statens Naturoppsyn	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Statsforvaltaren i Vestland	Njøsavegen 2	6863	LEIKANGER

Utval	Delegeringssak (DS)
Folgefonna nasjonalparkstyre	

Delegert vedtak - Dronefying til tilsyn og sanking av sau i Guddal Hildald og Barnamyr - Øystein Naterstad-Folgefonna nasjonalparkstyre

Delegert vedtak

I medhald av delegeringsreglement vedteke i Folgefonna nasjonalparkstyre 29.05.2017, vert det gjort følgjande vedtak:

Med heimel i *Forskrift om vern av Folgefonna nasjonalpark* og naturmangfaldlova § 48 gjev Folgefonna nasjonalparkstyre Øystein Naterstad løyve til bruk av drone til å søke etter sau i Folgefonna nasjonalpark. For løyvet gjeld følgjande vilkår:

- Løyvet gjeld frå 01.07.2021 – 30.11.2021.
- Løyvet gjeld for inn til 7 turar til tilsyn av sau
- Løyvet gjeld for inn til ein times flytid på kvar tur.
- Dronepilot må gjere seg kjent med vernereglane
- Filminga skal om mogleg skje utanom helg og heilag dagar.
- Ved publisering av filmmateriale må det komme klart fram at søkjar har fått løyve til å filme frå Folgefonna nasjonalparkstyre.
- Om rovfugl eller ramn vert observert ved fying skal ein straks sette drona på bakken
- Før fying skal Statens naturoppsyn ved Olaf Bratland varslast, anten på e-post olaf.bratland@miljodir.no eller på tlf: 970 23 013
- Rapport over utført fying sender de til folgefonna@statsforvalteren.no med referanse 2021/9198 innan 31.12. 2021.

Søknaden

Søkjar driv gard på Naterstad i Guddal og har 50-60 sau og lam på beite i Folgefonna nasjonalpark i Guddal, Faurlia og Rindafjell og søker om å bruke drone til ettersyn og sanking av sau. Alle desse områda ligg innanfor grensa til Folgefonna nasjonalpark.

Sauene treng regelmessig tilsyn for sjå at det ikkje er sauer i skorfeste, sjå til sauer som hamnar i skorfeste og sjå at sauene ser friske ut. På hausten går me fleire turar for å sankta sauene heim.

Terrenget i dette området er enkelte stader veldig bratt og vanskeleg tilgjengeleg. Dette gjer at det mange gonger er vanskeleg for å koma til slik at ein får sett sauene skikkeleg ved tilsyn og i sankinga kan det vera vanskeleg å finna sauene. Søkjar har difor tenkt at det ville vore ei stor lette for han og andre på tilsyn på desse fjellturane å flydd med drone i området, både for å sjå til sauer ila. sommaren og for å leita etter sauene i sankinga.

Lovheimel

Saka gjeld bruk av drone i Folgefonna nasjonalpark. Søknaden må vurderast etter Forskrift om vern av Folgefonna nasjonalpark, § 48 i naturmangfaldlova og forvaltingsplan for Folgefonna nasjonalpark. Saka skal også vurderast i høve til naturmangfaldlova §§ 8-12.

I Forskrift om vern av Folgefonna nasjonalpark § 3 punkt 7.2. står det:

Bruk av motor på modellfly, modellbåt, isbor o.l. er forbode.

Under denne bestemminga fell også bruk av dronar. Det er ikkje opning for å søkje om dette gjennom verneforskrifta og difor må saka vurderast etter den generelle dispensasjonsheimelen i § 48 (dispensasjon frå vernevedtak) i naturmangfaldlova som seier at nasjonalparkstyret kan gjera unntak frå eit vernevedtak dersom det ikkje strider mot vernevedtaket sitt formål og ikkje kan påverke verneverdiane nemnande, eller dersom tryggleikssyn eller omsyn til vesentlege samfunnsinteresser gjer det naudsynt.

Etter naturmangfaldlova § 7 skal prinsippa i §§ 8-12 leggjast til grunn ved utøving av offentleg mynde, og det skal komme fram av vedtaket korleis prinsippa er vurderte og lagt vekt på i saka.

Vurdering av saken

Bruk av drone er forbode i Folgefonna nasjonalpark, men det er høve å søke Folgefonna nasjonalparkstyre om dispensasjon gjennom den generelle dispensasjonsheimelen i naturmangfaldlova § 48. I så fall gjeld strenge reglar for å få dispensasjon. I verneforskrifta er det opna for å gje løyve til motorferdsel i samband med husdyrhald (jf. § 3 pkt 6.3 b)). I slike tilfelle kan bruk av drone ha mindre påverknad enn alternativet med helikopter og vi meiner det beste er å gje løyve til slike føremål. Opninga i forskrifta gjeld om dyr er skadd eller står i skårfeste. Søkjar vil nytte drone til å søkje etter sau i vanskeleg terreng og om mogleg sanke sau med hjelp frå drona. Tidlegare har dette vore løyst til fots. Forvaltar kjenner ikkje til at det har vore behov for helikopter for å hente sauer ut av skårfeste i desse områda tidlegare, men ser at det er eit krevjande terreng å få oversikt over sauene i. Bruk av nyare metodar som å nytte droner til tilsyn med beitedyr er ikkje vurdert i verneforskrifta og bør med i revidering av forvaltingsplanen. Det har vore ein søknad tidlegare (2018) om å nytte drone som hjelp i sauesank, forvaltar kjenner ikkje til om dette var vellukka.

Delar av verneområdet har særleg sårbar natur, mens andre deler er særleg viktige friluftsområde. Å oppleve stillheit og ro er blant dei viktigaste årsakene til at folk går på tur og driv med andre former for friluftsliv. Over 80 % oppgjer fred og stillheit i naturen som motivasjon for å gå på tur. Dette må vi rekne med er særleg gjeldande når folk ferdast i ein nasjonalpark, der urørt natur er hovudføremålet med vern. Dronar fører med seg vesentleg

støy og kan difor berre tillatast til strengt naudsynte føremål og med vilkår som sikrar verneverdiane i eit langsiktig perspektiv. Både nasjonale retningslinjer og forvaltningsplanen legg vekt på at støy i urørt natur skal avgrensast i størst mogleg grad.

Ved vurdering av søknaden har forvaltaren lagt til grunn at det er tilstrekkeleg kunnskap om verknadene ved bruk av drone i høve verneføremålet og naturmiljøet i området, jf. naturmangfaldlova § 8. I følgje Naturbase og Artskart er det for det aktuelle området ikkje registrert artar eller naturtypar som kan ta skade av dronedyking på denne tida av året (databasane er sist sjekka 01.04.2018). Det er kjent at rovfugl og kråkefuglar som kan finnast i området kan reagere negativt på dronar, særleg når dei dannar territorie rundt hekketida. For å unngå skade på fugl og forstyrking skal drona setjast på bakken med ein gong ein ser fugl i nærleiken.

I høve naturmangfaldlova § 12 skal ein ta utgangspunkt i best eigna driftsmetodar, teknikk og lokalisering for å unngå skader på naturmiljøet. Til dømes gjeld dette kva type motorferdsel som er mest skånsam for naturen. For å filme frå lufta i nasjonalparken er det berre drone eller filming frå helikopter som er aktuelt. Droner er mykje meir skånsamme for verneverdiane å bruke enn helikopter, då dei er mindre, bråkar mindre og krev mindre flytid. Det er veldig populært å ha droner for tida og faren med å gje eit løyve er at folk som ser ein drone som fyker i området har lite moglegheit for å vite om ein treng løyve for å fly lovleg. Det vert oppfordra til å informere så godt som råd er når ein er på ein lokalitet og flyg, slik at publikum skjønner at det ikkje er fritt fram å fly med dronar i verneområdet. Det vert også sett krav om å merke publisert materiale med at det er filma etter løyve frå nasjonalparkstyret, då det er elles er vanskeleg for publikum å vite dette.

I dette tilfellet meiner ikkje forvaltar at bruk av drone ha stor verknad på verneføremåla eller føre til ein vesentleg negativ påverknad av verneverdiane. Det er likevel viktig å setje ei grense for tal turar, prøva å samle turane og unngå å fyke på sundagar og heilagdagane for å unngå konflikt med anna friluftsliv og unødig forstyrking av dyrelivet i området.

Jf. § 10 i naturmangfaldlova skal det vurderast samla belastning som naturmiljøet er eller vert utsett for. Beitelandskapet i nasjonalparken er krevjande å ta seg fram i mange plasser og ein kan difor sjå for seg at mange kan tenke seg å nytte moderne verktøy i beitetilsyn. Samstundes er beiting i utmarka viktig for å halde verneverdiane ved like. Forvaltaren har vurdert samla belastninga i området og vurderer den førebels som avgrensa. Om mengda dronedykking aukar betrakteleg, må ein vurdere samla belastning på nytt. Det har dei siste åra vore fleire tilfelle av ulovleg dyking i verneområdet og det viktigaste er å informere om regelverket etter kvar som dronar blir ein del av allemannseige. Naturmangfaldlova §§ 9 og 11 er vurderte men ikkje funne relevante i denne saka.

Nasjonalparkstyret vil gjere ei ny vurdering av dronebruk til ettersyn med sau i 2022.